

KAS IR PRIVĀTUMS?

Laiks
45 min.

Nodarbības mērķis

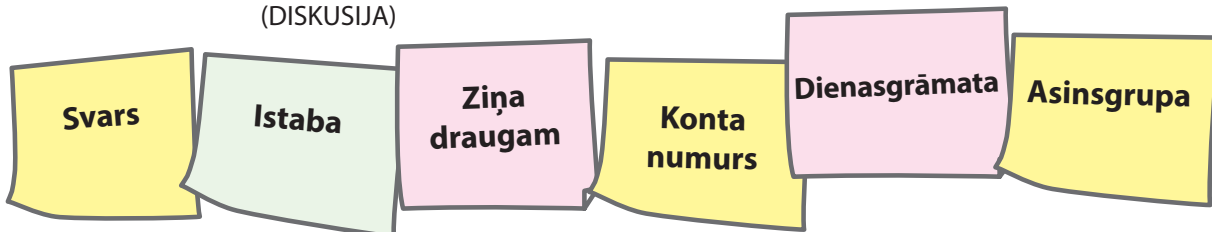
Skolēni noskaidro, ko nozīmē privātums (privāta, personiska informācija) un iepazīstas, ar kādām sekām jārēķinās, publicējot pārāk privātu informāciju un ignorējot citu cilvēku tiesības uz privātumu.

Palīgmateriāli

Krāsainas post-it līmlapīņas (3 gab. uz katru skolēnu)

1.solis # Parādiet skolēniem kaut ko „privātu” – piemēram, savu maku, somiņu, u.tml. un pajautājiet – vai tas, ko rādu, un saturs, kas tajā atrodams, var tikt uzskatīts par „privātu” informāciju? (DISKUSIJA)

2.solis # Turpiniet ar jautājumu „Vai kāds no klases būtu gatavs iedot man savu telefonu un atklāt ieejas/piekļuves kodu?” Nav šaubu, ka skolēni atteiksies to darīt. Turpiniet ar nākamajiem jautājumiem „Kāpēc tev vajadzētu atteikties svešiniekam dot savu telefonu un atklāt piekļuves kodu? Kādi riski pastāv?” (DISKUSIJA)

3.solis # Skolēni apsēžas aplī pie tāfeles, un katrs uzraksta trīs lietas, ko viņš uzskata par privātām – katru uz atsevišķas līmlapīņas. Tās var būt par jebkuru dzīves jomu. Varat pielīmēt pie tāfeles dažas lapiņas ar piemēriem, lai palīdzētu tiem skolēniem, kuriem ir grūtības izdomāt:

4.solis # Uzrakstiet uz tāfeles ciparus no 1-10 stabiņā uz leju.

5.solis # Lūdziet skolēnus lapiņas sakārtot secībā no 1 „mazāk privāts” līdz 10 „ļoti privāts”, katram ciparam pretī pieliekot lapiņu.

6.solis # Kad skolēni pabeiguši, lūdziet viņiem nosaukt tās lietas no līmlapīņās minētajām, kur minētās privātās lietas attiecas uz internetu/digitālo vidi.

7.solis # Aiciniet skolēnus nosaukt iespējamus riskus un sekas, ja kāda cilvēka privāta rakstura informācija tiek publicēta internetā, kāds cits to uzzina u.tml. Piemēram, ja kāds izlasa tavu dienasgrāmatu, viņš zinās tavas visintīmākās domas un noslēpumus. Viņš varētu izmantot šo informāciju pret tevi – pazemot, iebiedēt, šantažēt, publicēt internetā u.tml. Kā no tā izvairīties? Ja kaut ko ļoti privātu izstāstu draugam - vai tā joprojām ir uzskatāma par privātu? Vai varam uzticēties, ka to neizpaudivs un tālāk neizplatis? Vai ievadot personas datus, varam būt droši, ka tos nenodos trešajām personām?

